

***Fes-te gran* - Ben Brooks**

Les novel·les d'adolescent escrites en primera persona amb un estil àgil i directe neixen amb *Les aventures de Huckleberry Finn*, es modernitzen amb *El vigilant en el camp de sègol*, es fan transcendentals amb *La taronja mecànica* i es tornen quotidianes amb *Menys que zero*. L'edat en què els autors les publiquen tendeix a disminuir: Mark Twain en té cinquanta, Anthony Burgess es troba a la dècada dels quaranta, J. D. Salinger a la dels trenta, i Bret Easton Ellis a la dels vint. El pas següent era que les escrivís l'adolescent mateix. És el que ha succeït amb *Fes-te gran*, de Ben Brooks (Gloucestershire, 1992), publicada quan l'autor en tenia divuit.

Amb els anys, les (falses) autobiografies d'adolescents han posat més èmfasi en la desestructuració familiar, les possibilitats d'experimentació dels protagonistes i l'egocentrisme del narrador. En el cas de *Fes-te gran*, no és tan sols que el narrador, Jasper, tingui accés a experiències sexuals diversificades i a drogues que aquest crític ni tan sols sabia que existissin, sinó que els seus nivells de tedi, fredor i autoindulgència són difícils de superar. Hi trobem, condensats, tots els atributs de l'edat: inseguretats disfressada de cinisme, nostàlgia de la infantesa, complex de turista, desinterès pel món i sobretot una esgotadora consciència d'un mateix: "Jo sóc molt emocional però no ho demostro perquè si ho fes la gent pensaria que sóc dèbil i m'atracarien emocionalment".

El protagonista de *Fes-te gran* no té sentiments sinó desitjos, però en canvi disposa d'amics fidels. Als disset anys, Jasper ha tingut moltes experiències que no l'han fet més savi, sinó més incoherent. La seva posició moral no és gaire defensable; tampoc hi pensa gaire. Al capdavall, aquesta etapa no durarà pas sempre: "Aviat serem vells i jo tindrè un barret fort i tu tindràs un labrador".

Fes-te gran no està escrit com una denúncia, tot i que és lícit llegir-lo com a símptoma: no tothom ha assumit que per a certs menors d'edat la borratxera ha esdevingut una rutina. Entre els adolescents del llibre, n'hi ha que es diverteixen, n'hi ha que es suïciden i n'hi ha que simplement s'esperen que els baixi la mefedrona.

Aquesta novel·la pot semblar centrada en un espai i un temps molt determinats, però de fet explica una vegada més la història que ja coneixem com a mínim des dels primers paràgrafs de *Peter Pan*, i que trobem en films tan diferents com *Rebel without a*

cause, *Quadrophenia* o *Trainspotting*. Ben Brooks ho actualitza a la perfecció en la citació de Los Campesinos que incorpora a l'inici de la novel·la: “Ens enganyem pensant que follar té futur, però el futur se'ns follarà”.

Tots els lectors han passat vergonya alguna vegada llegint diàlegs on personatges joves s'expressen amb paraules i punts de vista propis de l'autor, que sol ser de mitjana edat. Actualment, qualsevol escriptor adult té a la seva disposició documentació abundant (la sèrie *Skins*, posem per cas) si vol afegir realisme adolescent a qualsevol ficció. Però ja no cal. A partir de *Fes-te gran*, s'ha acabat narrar l'adolescència com si un explorador –o un zoòleg – s'internés en un territori desconegut. Que els narradors adults es dediquin a novel·lar la desil·lusió o l'envelliment, i que deixin als adolescents la tasca de novel·lar-se a ells mateixos.